

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kulmonostorutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középütcza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglérnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délelőn.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Mult és jövő.

I.
Nagy czimet adék ezen cikknek: hiszen a „mult“ alá beillik az egész közönséges hisztoria; a „jövő“ titkát pedig az istenség elrejtette az emberi szem elől. De közelvélni nemzeti életünknek ezredik éve, mely idő alatt a történetbúvárok megjegyzése, szerint, egy nemzet vagy elvész, vagy újja születik; tekintünk vissza lefolyt történetünk nevezetesebb tüneményeire, s a menyire gyenge szemünk megbirja, nézzünk be a jövő homályába is, s így azt hiszem, hogy ezen cikkkecske helyesen viseli a „mult“ és „jövő“ czimet.

Magam nagy történettudománnyal nem dicsekedhetvén, nem merem elhatározni, hogy igaz-e azon állítás, „hogy egy nemzet egy ezredév alatt vagy elenyészik, vagy újjászületik;“ de az a magyar nemzetre vonatkozólag igazoltnak látszik és még csak 20 rövid év volna hátra, mialatt a magyar nemzet élet-halál harczának, vagy a halállal, vagy az újjászületéssel be kellene végződnie. Lásuk hát

először a multat; másodsor, hogy mit várhatunk a jövőtől.
A magyarok ázsiai hazáját és ősi történetét minden kikutatás mellett mind e mai napig homály fedi; mint bizonyos elég anynyi, hogy Árpáddal elfoglalták Európában azon földet, mely mostanig „Magyarország“ nevet visel (Magyarország nevezete alatt érttem Erdélyt is) itt magukból, az itt talált népekből s a később bevándorlottakból alakították a politikai értelemben vett magyar nemzetet; és én innen számítom a magyar nemzet életét, mely fejlődött, mint minden más nemzet élete, elérte a tetőpontot, s hanyatlott csaknem a sirig, mely a mi időnkben meg is vala ásva.

A magyar ugy jelenik meg Európában, mint szabad nemzet, midőn Európában még egy szabad nemzet sem vala: tudjuk ugyanis, hogy a hajdan szabad görög már ekkor rabigában görbödött; a római már elenyészett volt, s Európát barbár népcsoordák borították. Nem tanulta hát a magyar a szabadság eszméit Európában, hanem magával hozta azokat; mi arra mutat, hogy ámbár nomád állapotban, de már Európában lett megjelenése előtt bevégezte volt szabad nemzeti életének egyik stadiumát, s itt Európában a honalakítás által csak újjászületett.

Kezdődött hát az európai Magyarország Árpáddal, még pedig, mint minden más ország, a fegyverjog alapján; mi hisztoriánkban kétség kívül az első tünemény. Mellőzve azt, hogy Magyarország kezdetben köztársasági formát kapott, s hogy Kéza Simon szerint, a 108 néptörzs szerint, 108 tartományra oszlott, s hogy ezen felosztás még IV. László korában is fennállott, s hogy bírás azon állítás, miképp szent István az országot vármegyékre osztotta volna, s hogy ezen tartományok, a had- és külügyet kivéve, egymástól függetlenek voltak; csak annyit jegyzünk meg, hogy a vezérek korában az országot ugyan a fegyverek hatalma tartotta fenn, de nagy erkölcsi erőt nyert azáltal, hogy a magyar a maga faja s az itt talált más fajú népek közt polgári és politikai jog tekintetben már kezdetben sem vont valamely elválasztó falat, minőt például a törökök vonta maguk és a rájuk közt. Innen a meghódolt népek Magyarországon a magyarokkal egy érdekűvé váltak, s az új állapotot még szükségesnek is tekintették és azáltal, hogy a kül népektől el nem zárkozott: mert ezen az uton a keresztyén vallás elfogadásának, s azáltal az európai államok sorába leendő bekebelezetésnek nagy eszméje elkészült, a mi meg is történt.

Második tüneménynek tehetjük a keresztyénvallásnak I. István alatti fölvetését, a monarchiai kormányforma behozatalát, a tartományoknak — annyiban, a mennyiben a királyi törvényes hatalma minden tartományra kiterjesztett — központosítását, s ezek által az országnak az európai állam-családba lett bekebelezését.

Belépven e szerint Magyarországot az európai államok közé, s szabadelvű alkotmányát, a kor kívánata szerint, időről-időre fejlesztvén, idő folytán a polgáriasság és sza-

badság legerősebb bástyájává vált, s mint ilyen, Európa legnagyobb hatalmasságává nőtté volt ki magát, a magyar király részint közvetlen uralma, részint pártfogása alatt tartván mindazon földet, mely a három tenger között elterül. Elérte pedig Magyarország a hatalom és dicsőség legmagasabb fokát a Hunyadiak korában; mi is történetünkben a harmadik tünemény.

Hunyadi Mátyás után alá kezdénk szállni; következője II. Ulászló a király tekintélyét megsemmisíté; a hatalmas urak garázdalkodását sem király, sem törvény nem zabolozá; a pártfogott tartományok egyik a másik után török kézre jutának, s a török Magyarországot is fenyegette, s Mohácsnál 1526-ban le is veré; s ezt tesszük történetünk negyedik tüneményének; de be is állta ezzel a nemzet betegsége első fokozata.

Magyarország nem ringathatá magát tovább csalódásban, érzé egy hatalmas uralkodóházzal összeköttetés szükségét. Innen magyarázható leginkább, hogy a Habsburg-házból I. Ferdinándot királyi székre ülteté, annyival is inkább, mert Ferdinánd azon ígéretet tette vala, hogy Magyarországot egész erejével oltalmazni fogja. De már azelőtt egy évvel már meg vala választva és koronázva Zápolya, a honnan az ország a két király közt kétfelé szakada; a török beavatkozék, Budát az ország színével elfoglalá s Erdélyt protectioja alá hajtá. Ez már az ötödik tünemény, de a nemzet betegsége is átmene a második stadiumba.

Ezen hosszú korszak, mit mi 1526-tól 1848-ig számítnak, a nemzet élet-halál harczát képezi; mert egyfelől a császári kormány a nemzet alkotmányát és függetlenségét szakadatlan ostromolta, másfelől a török gazdálkodott, harmadik felől Erdélyt külön háztartásra lépven, az ország-szakadás s az-nyé vált, s hogy a nemzet már ekkor tényleg szakban el nem veszett, azt az erkölcsök tisztaságának, a nemzet szabad szellemének s élete szívósságának tulajdonítjuk.

Nem tudjuk elhatározni, hogy a midőn nemzeti létünket a bécsi és bizantiumi törekvés egyformán ostromolta, szerencse volt-e vagy szerencsétlensége Erdélynek nemzeti fejedelmei alatti külön állása; mert ezáltal ugyan megszűnt az erő, de kérdés, hogy együtt is képes lett volna-e Magyarország a maga nemzeti életét a két hatalmas császár közt fenntartani, a nélkül, hogy az egyik vagy másik császárságba be ne olvasztassék? A hisztoria annyit mutat, hogy Erdély magát úgy a hogy fenntartotta, s Magyarország alkotmányos szabadságát is háromszor: a bécsi, linzi és nikolsburgi békekötések által, visszaszerezte.

Ezen korszakban a török Magyarországról kiűzetvén s protectioja Erdély felett is megszűnvén, azt hinnök, hogy a nemzet jobb állapotra jutott. Jutott is annyiban, hogy ezen innen a parancsolatok nem ezen megszólításal érkeztek: „te kutya!“ mint a hogy azokat a török osztotta; de a nemzet elnyomása és germanizálása már rendszeresen üzetett, mit a török meglehetősen gátolgatott, s így valami hasznát a töröknek is vettük.

Ezen rendszeres nyomás, mely némelykor alkotmányunk felfüggesztéseig üzetett a kétfelé szakadt ország viszontegyesítésének magasztos eszméjét költötte fel, mi — mint tudjuk — 1848-ban testté is vált, s itt bevégezhetjük hazánk történetének ötödik tüneményét, s a nemzet betegsége második fokozatát; csak annyit jegyzünk meg meg: hogy ezen korszak utolsó évtizedeiben (1848 előtt) a betegség leggonoszabb jele: az erkölcs-romlás itt-ott mutatkozni kezdett: például, ha Bécs felől szelidebb szelek fúttak, nagyobb uraink rohantak az elnémetesedés felé; nemzeti viseletünk a kaputos osztály legalsóbb rétegéig — különösen a hölgyeknél — egyáltalában eltűnt volt; a nötlenség (a nemzettel legmérekebb fenéje) gyakorivá vált, minek következtében a több károk közt a hajdan oly szent családi élet imitt amott homályba borult; sokan a másébol uraságra vágyván, felcsaptak az alkotmány rontó kormány szolgálatába, s már oda jutottunk volt, hogy a kormány legtöbb embereitől hazafiúi erényt nem is vártunk, s az alól magukat

azok is fölmentetteknek tekintették. Mind megannyi kórjelek!

Következik már a hatodik tünemény, s ezzel együtt nemzeti betegségünk harmadik vagy criticus stadiuma, mi 1848-czal állott be, s tartott 1861-ig.

Hallottam 48 elején kárörömmel mondatni: „hogy a magyarok föllekesedése, nemzeti életüknek utolsó fellobbanása“ és ez majd hogy úgy nem történék! Tudjuk ugyan is, hogy nemzetestünknek minden izgatható sebei fölcsakítottának; nemzetestünk az elő nemzetek közül kitörölteték; törvényeink, törvényes szokásaink — nehogy azokat, mint nemzetestünk palládiumát — mint hajdan a zaidók a magukéit Jeruzsálem romjai közül megmenthessük; s azok alapján valaha életet kérhessünk, eltöröltettek; Magyarország határai megszüntettek; Erdély Magyarország területéből kivágtattott s a mi abból fennmaradt, az öt felé daraboltattott, közvetlen függéssel mindenik darab az ellenséges indulat bécsi kormánytól; Horváth-, Tót-, Dalmátor-szág nemcsak elszakított tőlünk, de azok által minket fegyverrel meg is támadtatának; Fiumét tőlünk erőszakkal el- és Horvátországhoz szakították; a polgári háború tüzet felgyújták s az országot vér, tűz és pusztaság földévé tevék, s a muszkát is behozák; a magyar faj, mely magát az ország szabadságáért leginkább kitette vala, hazájában idegennek tartott, olyannak, kinek senki ellen, ellene pedig mindenkinek joga volt; az ország más országok vajmi selejtes embereivel elárasztatott; az igazságot, ha a mit azok tettek igazságnak lehet mondani, azok mondták ki és hajtották végre; szóval: a nemzet nemcsak megaláztatott, de meggyaláztatott, s a rémuralom még a sohajást is elfojtotta, mint egykor Tiberius alatt; s ezen állapot fenntartása költségére az egész ország elszegényítettett.

lának ugyan, de behatottak a nemzettest belsőjébe is, s az ennél veszélyesebb belső betegség jelei is itt-ott mutatkozni kezdetek: ugyanis akadtak, a kik kezdetek ezen borzasztó állapottal megalkudni, s egy-egy darab kenyerért — mit a miénkből idegenektől vártak — nyomorult eszköznek ajánlkoztak; sok apa, hogy fiát a hivatalra képesse tegye, idegen nyelvű s idegen elvű iskolába járatá, s az ifju mindent tanulhatott, csak hazája történetét és törvényét nem; nyelvét is csak a cselédéktől s csak a feriákon, s mindent beszívhatott, csak hazafiúi és szabad szellemet nem; a nötlenség s a családi élet botrányai még gyakoribbak lettek, hej pedig: „a nemzet támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed.“ Ily kritikus vala nemzetestünk betegsége, és ha a megtartó isten az események bölcs vezetése által rajtunk nem segit vala, az ezer évet, mint nemzet, valószínűleg be nem töltnék vala.

Kezdődik már a hetedik s eddig az utolsó tünemény 1861-ben (most veszem észre, hogy hisztoriánkban éppen annyi tüneményt hoztam fel, hányan voltak a honszerző vezérek, jó jel lehet), de a nemzet betegsége is jobbra fordult, s a felgyógyuláshoz teljes reményünk van.

Ezen legutolsó tünemény okai és története elősorolásával nem untatom az érdekes olvasót, hiszen tudjuk mindnyájan, elég annyi, hogy a jó isten segédelmével (az istent sem lehet az emberi dolgokból kidisputálni) hosszas nemzeti betegségünk legkritikusabb harmadik fokozatát is kiállottuk, el nem vesztünk. Megmaradásunkat életünk szívósságán kívül annak tulajdonítjuk, hogy a magyar türt, szenvedett; de magamagát, alkotmányát a legnehezebb időkben is soha meg nem tagadta s mások iránt is igazságos volt, még akkor is, mikor az ellenkezőre provocálva volt; és annak, hogy a nemzeti bűnök, ha mutatkoztak is imitt-amott, de általánosak soha sem lettek. De rendelt is az isten időről-időre profétákat, kik a nemzetet a scyllák és charibdisok közt bölcseséggel vezették: ilyen vala a legutolsó időben Deák Ferencz, ki a kibékülés nagy eszméjét kimondván, azt a nemzet általánosan elfogadta, s már eljutottunk addig, hogy a király és az ország egy érteleme és egy akaratra jutott, mi 1527 óta most történik legelőbb.

Azonban a hosszas és halálos betegség alatt kimerült nemzettest még koránt sincs annyira erősödvé, hogy azt a legkisebb meg-hüléstől vagy erőfeszítéstől gondosan óvni ne kellene, sőt lehetnek a betegségnek még utó-rohamai is.

Egy merész kérdést tesztek magamnak, hogy országgyűlésünk jobb- vagy baloldala jár-e gondosabban a lábadozó beteg körül? Megvallom, hogy én a szoros törvényességet inkább látom képviselve a baloldalon; *) s hozzá merem tenni, hogy én a pragmatica sanctioból a közösügyek teoriáját — mint a jobb oldal teszi — nem tudom kivonni; de tekintve azt, hogy a jobb oldalon az akarat szintugy szent, mint a balon; tekintve nemzettestünk tömérdek vérvesztését, az európai hatalmas nemzetekhez állását, elfogadhatónak tartom azon gondolatot, hogy mi és az ő Felsége egyéb országai egymás védelmére vagyunk utalva (ennyit ki lehet vonni a pragmatica sanctioból is, csak hogy ott „kölcsonös,“ nem pedig közös védelem említettik, mi a nemzet souverainitásával — mi a pragmatica sanctioban ki is van fejezve — inkább is megegyeztetendő). Elfogadhatónak tartom a közösügyek teoriáját is, s annak a többségben levő jobb oldal nézete szerinti kezelését, és ezt annyival is inkább, mert magyar koronánkat az örökös tartományok általi tulzárnyalástól többé nem félhetjük; de jobban szerettem volna, ha a honatyák ezt, mint pozitív szükséglet állítják vala fel, nem pedig a pragmatica sanctioból s más törvények magyarázatából vonják vala ki. Ennyit a multból.

Tóth László.

Az erdélyi bányaugyról.

Azon régebbi statutum-terv ellen, mely az ahrnák-bányatorvény meo szabályai auz, ezumma is megaradandó kivétel gyanánt, az ottani ősi bányahatár-rendszert lényegben meghagyta, mely terv ezen irányban a bányamegyei, maga a bányabirtokosok közgyűlése által szabadon választott bizottmány közbejvetelével, a közakarát kétségbevonhatlan nyilvánlása alapján volt föltéve, magok a kincstári igazgatás alatti bányászattal illető képviselői sem tettek kifogást, sőt ezek egyike, ki 1848 előtt több mint husz éven át a kincstári igazgatás alatti orlyai bányászattal mellett, s mint vidéki mérnök az egész ottani bányászattal körében is hivataloskodott, az orlyait több éveken át igazgatta, s a helybeli bányatörvényeséknél is mint előjött királyi biztos működött, a statutum-terv iránt akkor a következő véleményét adta volt:

A tervben levő statutum illető szabályainak, a régi ahrnbányai bányalkotmány megfelelő szabályaival összehasonlítása után nem tehetem, hogy véleményemet minden tétova nélkül egész fogulatlansággal ki ne mondjam: miszerint ezen statutum által a régi, az azon bányamegyébeni bányászattal természetes szükségének s a telepek sajátos viszonyainak megfelelőleg századok folytán kifejldött, és valóban tüdősnék is mutatkozott bányalkotmány leglényegesebb mozzanatait, teljes szakavatottsággal, mondhatni mesterileg illesztettek újabb alakba.

Azon csakhamar fensőbb megerősítést nyert statutumnak a megerősítő miniszterium által három év utánra nyilván kikötött revisiojára nézve ugyanazon miniszterium azon irányzatot tűzte ki, miszerint a revisionál az illető statutumnak a bányáipar kifejlődésére befolyása, az annak alkalmazásában előfordult nehézségek, s az előjött magánügyi egyenlenségek folytán szerzett tapasztalatok szolgáljanak vezetéklül.

Es lássuk már mik voltak ezen tapasztalatok?

*) Legyen szabad egy megjegyzést tennünk! Nem vitatjuk, mily fatalis műszó ez a „szoros törvényesség,“ mely-lyel ellentétben oly „tágas“ fogalom áll. De azt merjük állítani, hogy az 1861-ki — éppen a baloldalon annyit hangalyozott — feliratokhoz az országgyűlés többsége, nézetünk szerint, szorosan hú és következetes maradt, s az azokban kijelölt „szoros törvényességi“ határvonalon nem lépett túl, midőn a törvények mellett a politikai tekinteteket is — az 1861-ki ez iránti ünneppélyes kijelentéshez s a haza érdekében képpest — számba vette. Egyébiránt az ez iránti vita hazánk legelső capacitási állat is már teljesen ki van merítve, s a résziútról, midőn e cikket szabadelvű szerkesztői felfogásunknál fogva habozás nélkül közöljük, föllekesnek tekintjük további megjegyzésekre terjeszkedni ki. Tiszteit hazánkba, o cikkek érdemes szerzője, pedig bizonyára nem veendi rossz neven, hogy e szerény szerkesztői rózsával e lap álláspontja s meggyőződésünk iránti tartozásunkat mi is némileg leróttuk.

S. szerk.

A bányáinak kifejlődésére nézve az eredmény az volt, miszerint azon kevés évek alatt is nemcsak az új vállalatok száma, hanem a fémtermelés is folyvást növekedett, mindkettő oly mértékben, mely a legmerészebb reményeket is túlszárnyalta; nehézségek a statumot alkalmazása iránt, magát a rendszert illetően, elő nem fordultak, kivéve azt, hogy az illető miniszterium egy magánügyi egyenetlenségben hozott határozata alkalmakor jónak látta a bekövetkezendő revisióra nézve oly további útmutatást tenni, mely kétségtelenné tette, miszerint ott a régi rendszer megdöntése öhajtatik; és végül a magánügyi egyenetlenségek száma mind a bányahatósági, mind a bírósági téren az ipar nagy kiterjedéséhez, s az iparosok és új vállalkozók igen nagy számához képest oly igen csekélynek mutatkozott, hogy azáltal minden azon irányban aggodalom teljesen megszűntetett, t. i. 305 bányadományozási esetben csak 25 tételtől fensőbb határozattól függővé, és több mint 300 szabad kutatási, továbbá 655 bányászleti határok egymással szakadatlanul érintkező területén a határbeli egyenetlenségek száma évenkénti átlalban, a bányahatóságnál 16, a bíróságnál 2 volt, sokkal kevesebb mint régebbi időkben is.

Azt itt mellőzni kívánjuk, minő észjárás mutat az azon fogalom, hogy bizonyos, századok folytán a közszükség és helyi viszonyok útmutatása szerint kifejlődött, s valóban üdörösnek is mutatkozott ipartörvény további életrevalóságának kérdése, most már csak három évi tapasztalattól tényleg függővé; de azon eseményt, hogy miután ama három évi tapasztalat is csak a kérdésbe vett törvény kétségtelen előnyeit tünteti elő, a törvény maga mégis megváltoztatik, felfogni képesek nem lennénk, ha azon külön érdekeket nem ismernők, melyek a fenforgó tárgyban mutatkozó miniszterialis öhajnak érvényt szerezni két kézzel siettek.

Annak, hogy a fémhozó hegyiségek azon területén, mely a régi rendszer szerint szerzett határokkal elfoglalva még nincs, egy új rendszer vétesseik alkalmazásba, miután bizonyos helyen az experimentálókát annyira szerették, még csak lenne értelme; de hogy a régi rendszer szerint szerzett határok, melyek tehát csak a mások beeresztése feltétele alatt adományoztattak, az új rendszer szerint, tehát feltétlenül zárt határokká alakításának, mint azt az ápril elején életbelépő újabb statum nyilván megengedi, ennek jogértelme teljességgel nincs, mivel azáltal a szomszédhatárokból beeresztésre számot tartó határirtókosság igényei, melyeket jogosnak nem tekinteni nem lehet, nyilván sértve vannak, és erre a törvényhozás sincs feljogosítva, kivált ha azt is tekintetbe vesszük, miszerint a kutatók igen nagy száma csak azon kis számú bányászati lehetőségek leendő, miután most már akadályozva lévén, idejét, fáradságát s költségét nagyrészt veszítettek tekintheti.

Bányatörvények hozatalában főszel nemcsak a jelen, hanem a jövőendő is, mit mi bányászok, a bányászati megörökösítésének nevezünk, és e szerint természetesen, hogy oly külön érdekek, melyek midőn némelyikünknek a jelen szűk határai közt kedveznek, az utánunk következőket fogják végeredményben sújtani, irányadók a bányatörvényhozásban nem lehetnek; törvények pedig általán, melyek virtuális jogokat, s ezeken alapuló igényeket sértének a nélkül, hogy azért teljes kárpótást adnának, törvényeknek csak a szó betűértelmében nevezhetők; mert törvények, de nem a jogbölcsélem megistult fogalmai szerint.

Kolozsvárt, márczius 1867.
Szentkirályi.

Hivatalos közlemények.

(A „Budapesti Közlöny” után.)

Ő cs. kir. Apostoli Felsége következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott kibocsátani:

Kedves gróf Andrássy!

Határozott akaratom lévén, hogy Magyarország és Horvát s Tótországoknak közjogi kölcsönös viszonyait a pragmatica sanctio értelmében mielőbb mindkét részre nézve teljesen megnyugtató megoldást nyerjenek, miután ez e végből kiküldött országos bizottságok azon nézetben egyesültek, hogy a még elintézetlen közjogi viszonylatok kielégítő rendezése által a területi kérdés megoldása is tetemesen könnyíthető és egyszerűsíthető, fog, — miután továbbá e nézet a magyar országgyűlésnek a horvát országgyűléssel közlendő, m. hó 9-kén kelt határozatában is kifejezést talált, — horvát udvari kanczelláriam vezetőjét egyidejűleg oda utasított, hogy Fiume városát és kerületét a már egybehívott horvát országgyűlési megjelenésre felszólítsa. Ennek pedig ezennel meghagytam, hogy a mondott város és kerületnek a koronázás, s a horvát országgyűléshez bocsátandó királyi leiratomban kijelölt tárgyalásokban közreműködésre a magyar országgyűlésen leendő képviselődés iránt köllőleg intézkedjék, a nélkül, hogy ezen rendeleteim által akár a jövőben eszközözendő kölcsönös egyezés eredménye, akár Fiume jogi állása bármely irányban megváltoztassék.

Kelt Bécsben, 1867. évi ápril 27.-kén.

Ferencz József, s. k.

Ő cs. kir. Apostoli Felsége következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott kibocsátani:

Kedves gróf Andrássy!

Elhatároztam a magyar királyi nemesi testőrség intézményét, mely dícsült Mária Terézia császárné s királyné által lett megalapítottása óta élénken él magyar koromához tartozó hű népeim emlékezetében, ismét helyreállítani.

Ezzel összekötött ama szándékomban is, hogy mondott koronám országaiból származó, hadban s békében kitűnően szolgált nemes tiszték, Személyem s Császári házam tagjainak őrizetére, valamint Fejedelmi udvarom fényének emelésére hivatott eme testőrségbe felvétel által illő s biztos elhelyezésben részesülhessenek, — az ország úgy, mint hadsereg, újabb jelét szemlélendik a szerzett érdemek elismerése körül gondoskodásomnak.

Első főudvarmesteremnek s az összes testőrségek főnökeinek helyettesei, magyar miniszterelnökümmel, a hadsereg főparancsnokságával, s a hadügyi miniszterrel egyetértőleg tervet fognak kidolgozni ezen testőrség beszerzési s igazgatási viszonyainak megállapítására nézve, mely a mondott helyettesek és a testőrség kapitánya által közösen megállapítandó testőri szolgálati szabályzat tervezetével együtt elhatározásom alá lesz bocsátandó.

Magyar királyi testőrség kapitányává hallerkeői gróf Haller Ferencz, alkalmazáson kívüli lovassági tábornokomat nevezem ki.

Kelt Bécsben, 1867. ápril hó 21.-én.

Ferencz József, s. k.

Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán, oldala mellé Vértessy Sándor udvari titkár, osztálytanácsosi jelleg- és fizetéssel miniszterelnöki titkárra ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1867. ápril hó 25.-én.

Ferencz József,

Gr. Andrássy Gyula, s. k.

Lippert Ferdinánd, Sándor, János és Ödön testvérek, nagyváradi lakosok vezetékevének „Szendrei”-re kért átváltoztatása f. évi ápril 24-kén 4210. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Tudomásomra jutván, hogy mult 1866. évben külföldre való kivitelre termelt dohányának egy része a termelők által még el nem adathatott, nehogy ezen körülményből a termelőkre káros következmények súlyosodjanak, ennél fogva a dohánytermesztés könnyítése végett, a dohány-készleteknek a termelők raktáraiban tarthatására a termelésre következő év ápril hó végéig kiűzött határnapot e. f. 1867. évre október hava utolsó napjáig — a feladat alatt hosszabbított meg, hogy az illető dohány-készletek az illető dohány egyenlőségű rendtartás 25. cikkében előszabott feltételeknek megfelelő raktárakban, a pénzügyőrségnek szabály szerinti ellenőrködése alatt legyenek elhelyezve. — Budán, 1867. évi ápril hó 23.-án.

Lónyay Menyhért.

Levelezés.

Gyula-Fehérvár, márcz. hó 4.-én, 1867. — Alkotmányos polgári ünnepély. *) A magyar alkotmány helyreállítása és a magyar felelős miniszterium ki-nevezése alkalmából természetünk közhöz képest a multkor közörműnknek adánk kivilágítás és egyéb jelek által kifejezést, és csak később — mint ügyeink sikerénél általan történni szokott — jöttünk sz. Jakab azon hálátdó gondolatára, hogy „minden jó adomány onnan felülről származik.” E keresztény gondolatnak tevének tegnapi ünnepünk és ünnepélyünk által eleget.

Legyen szabad ez ünnepélyes nap történetét kissé részleteznem, hogy láthassá mindenki és az egész világ azon nyílt magyar szívet, melyből mint nyitott könyvből az eddigi idők folytán is annyi keresztényi és polgári erényt lehetett volna kiolvasni.

A napot a püspöki székes-egyházban, a Hunyadiak és dícső emléktől templomában tartott „Te Deum”-os hálátdó Isteni tisztelet nyitotta meg, melyre a minden ajku és felekezeti polgárság nemzeti és cseh-zászlók lobogó szárnyai alatt és nemzeti diszruhában sietett megjelenni. A ráhangolt kedélyű közönséghez dr. Éltés K. hittanár tartott megragadó egyházi szónoklatot, a vulgata beosztása szerinti LXXII. Zsolt. 12. versét vévén föl jeligéül. Beszédének exordiumában egy szépen találó hasonlatban festé állami életünk közelebbi mozzanatait. Egy az ellenséges emberek által meghasonlamba hozott s már-már tönkrejutott, de az átlé nemzét megpróbáltatások folytán végre önmagát megértett és örömkönyek közt kibékült nagy családra mutatott, mint a mostani alkotmányos kibékülés meghatározó képére. Istent tartá kezében az apának, a királynak szívet; azért Istennek polgári tekintetben is mindig hála és imádás. Az apa (a király) meghallgatta végre gyermekeinek kívánságát: ez az vala, hogy ez őket a nagyapák szeretetével ölelje, s erre a gyermekek (hoppolgarok), kik főjellemvonásképen a dynastious érületet öröklék, előbb örömkönyeket hullattak, s aztán hozzáfog-

*) A rendkívüli tárgyalmas miatt nem adhattuk eddig; de nem vesztette érdekét a szép leírásnál fogva: 22. 22870

Szork.

személyes családi, illetőleg polgári kötelességeik teljesítéséhez, mint a valódi honszeretetet gyakorlatához. Ez a népszerű és szónoki előnnyel előadott beszéd lényege, mely közkívánatra nyomtatásban is meg fog jelenni, s melyben egyebek közt eme szép prophetia is foglaltatik: Dícső lesz a magyar király trónja, mert ezennel érette nem csak néhány „bús vitéz”, hanem testvéreileg egyesült és jogilag koordinált népek közlekedése fog jót állani!

A kath. istentisztelet után a közönség ünnepélyes menetben vonult a városban levő ev. ref. imaházba. A menetet útközben a sétányán felállított tarackok durrogásai köszöntötték és kísérték. A hálacultus megnyitására Elekes K. esperes ömlengő hálaimát mondott Istenhez a közönség vett jótéteményekért. Ezt a helybeli polgári dalárdának egy alkalmi és jól sikerült dala követte. Most Elekesnek ismert szónoki tehetséggel keresztülvitt beszéde következett Izaiás XXVI. r. 1—3. verseiből kifolyólag. Beszédének első része történelmi átpillantása volt a magyar alkotmány életének. Oly hosszú és nehéz időt foglal ez magában, mely alatt még a kö is elmállott volna, míg alkotmányunk mindig élt, gyarapodott, szenvedett s újra megújult. A második részben pedig azt fejtette, hogy ez alkotmány pártatlan előnyű s minden hasonnemű művek közt, mert az az idők szellemé és követelményei mellett úgy fejtett, hogy ma már e hazában lakó minden ajku és felekezeti polgárnak egyenlő szabadságot, jog- és hatáskört biztosít. A szép és tartalomdus beszédet és istentiszteletet a dalkar és a közönség által szívből, lélekkel zengett: „Isten áldd meg a magyart” nemzeti himnus zárta be.

A prot. imaházból a közönség még mind nem akarva szétszórni, a tanácsbáz előtt, melyről Királyhágón tuli és inneni szintű zászlók dagadoztak, megállapodott, hol Kovács Elek városi rendőrkapitány egy rövid nyilatkozatban elismerést mondott a mindenrendű és rangu közönségnek a város ez ünnepélyben tanusított tömeges részvételeért és az ez alatt nyilvánított komoly és férfias magatartásáért. Végül éltette a királyt, a miniszteriumot, Deákot és a testvéries egyetértést! Mindezekre a polgárság szívből nem akaró éljenzésekben felelően, szépen bazooszlott.

Öseink a sikeresen megoldott hazai ügyek után „áldomást” szoktak volt tartani, e nemzeti szokás árnyalatai búcsuk, adás-vevés s más alkalmakkal ma is nyilvánulnak. Ennél fogva nem csak holmi gastronomicus célu tüntetést, hanem valódi nemzeti és kegyeletes hagyományt eljáratást kell tekintetünk a franczián „banquette”-nek nevezett nyilvános közlakomában, minőt ez alkalomra a városi polg. kaszinó választmányának nálunk is beosztott, de. Fehérvár városi lakói véte kezdetét a fehérvári és közelebbi megyei magyar, szász, román és zsidó értelmiségből mintegy 70-en vevén abban részt. Bonton gyanánt megemlítjük, hogy az egész társaságon az új aera tényeiből és honpolgári új önértéssel fakadó áthatottság szelleme uralgott egész az öröm-könyökig. Önkényt értetik, hogy e szellem a lelkesedés befolyása alatt dusan ömlengett és élcezen patogott fülköszöntésekben (toaszt) s ezek élénk tuschirozásában nyert legünnepélyesebb alakot.

A toasztok sorát Szaboszlói Gy. városi szónok kezdé meg, tisztos alakban s a régiék nyomos érzelmével köszöntve föl a „legelső magyar embert, a királyt”, mire a társaság rohamos érzettel egészíté ki a honfias „főtáld” ama gondolathoz tartozó szakmáját. Elekes K. esperes éltette a két testvérhazának elvégre érvényesült „unio”-ját; a szép toasztban megjegyzem azon észrevételt, hogy az unio általan Mohácsos innen, a hol megszakadt vala, vált szükségérvetetté, s annak azon innen vágott sebeket kell behegesztenie. Bíró B. bölcsészettanár megkapván hatott hasonlati eszmemenetben köszöntötte, éltette Deákot, mint a magyarok új Mózesét, ki nemzetét a számkivetettség 18 évig tartott sanyaru fogságából kiszabadítá, hatalmas és méltóságos szavának varázs veszszőjével az absolutismus vörös tengerének már-már elnyelésével fenyegető hullámai szétnyitá és megállítá, a polgári szabadságot szomjuzó népek a keményen álló sziklából a jobblét és szabadság enyhítő vizét fakasztá, s kiket a rájuk bocsátott kigyók csaknem halálra mardostak, azoknak sebeit a nemzeti örjogok és törvénykönyv zászlójának (réz-kigyó) magasaramelelével meggyógyosolni a legüznetlenebb lélekkel törekedék! (viharos éljenzések.) Balogh K. tanácsos éltette a magyar felelős miniszteriumot és annak egyes tagjait, ékes beszédben fejtegetvén azon érdemdús honfiának, inmentul egyszersmind mint államférfiának a mily magasztos és nemes, oly, bár előre nehéz, de áldásos feladatukat. Most egyvalaki elismerésteljes toasztot emelt Beust államminiszter ö exelljáért, e Nagy Sándor-féle statuférfinért, ki ritka belátással sietett és segített az alkotmánykérdesnek annyi előde által inkább tovább bonolyított, mint megoldott gordiusi eszmaját megoldani, s így az oly soványgott kibékítés nagy munkájában tényezősege által Magyarország népeinek tiszteletét magának megszerezni. Éltés hittanár éltette a nemzetiségek közötti egyetértést és testvériséget, melyet a kereszténység szelleme hozmagával, mely pünkösdi ünnepén minden népre kiáradott, melyet sz. István bölcs királyunk hirdetett,

midőn a többnyelvű ország előnyös állapotára szult fektete, s mely nemzetünk történelme tanúsága szerint a királyi palácát és előkötat úgy, mint a koldusbotot és terhek viselését egyenlően osztotta meg e haza testvérmemzetiségeivel. — Gazda F. szolgabíró építő lelkesedéssel és stentori szolamokban éltette a magyar országgyűlést és annak egyes tagjait, mint a magyar alkotmányosság hű apostolait. — László F. egyebíró a k.-fehérvári képviselőket, mint programjokhoz hiven hű Deák-pártiakat. — Szöllösy T. tanár felköszöntötte az országgyűlési baloldali ellenzéket, ezen egészséges repulsiv erő, mely épp úgy nem ismerendő félre, mint annak szükségességéről maga a nagytermészet élete győz meg. — Borsos S. ügyvéd felköszöntötte Fogarassy M. püspök úr ö nműgát, mint a ki a mai ünnepélyes „Te Deum” és hála istentisztelet főpásztori és honfiai megrendelése által ezen ünnep és ünnepély főmozdítója volt. — Továbbá Kovács E. felolvassa a helybeli országos főrabbinak ft. Friedmann úrnak egy írásbeli nyilatkozatát, melyben kijelenti a tisztelt főpap, hogy eddig hallgatott s általán semmi politikai pártnak embere nem volt, mert a papnak helyzete kényes; de miután látja, hogy az 1848-ki törvények a hazátlan és üldözött zsidóknak is polgári állást és hazát szereznek Magyarországon: annál fogva ez ünnepélyes alkalommal forrón kívánja, hogy az Isten áldja meg ö Felségét, Magyarország királyát, a felelős magyar miniszteriumot, Deák Ferenczet s az egész magyar nemzetet! Erre felelelül Szaboszlói a városunkban kiváló contingentiaival bíró zsidó atyánkfiait köszöntötte föl. — Ez új hang volt a nemzetiségek testvéri egyetértésének eszméjéhez. Erre nézve újból szót emelt Gábor J. veterán tanár: Jenisch a híres litterátor — emel föl a már egészen jól hangzó társaságban a szót — a magyarokról azt mondja: „gens hungara jugi impatiens, libertate uti nesciens”, úgy hiszem, a magyar ennek ellenkezőjét a mennyire tán be nem bizonyította volna, ha az Isten neki életet és tért enged, be fogja bizonyítani. Az új Rómáról pedig azt mondja ugyan Jenisch, hogy: „magna matris parva filia.” Román atyánkfiai, kik fajszármazásukat szeretik egész Romulusig felvinni s magokat reipsa románoknak nevezni, ügyeljenek, nehogy a derék román nemzetiség nagyanyjának törpe leánya maradjon! vagy hogy — sit venia verbo és sértésnek ne vétessek — ökörré növekedvén, borju voltáról valaha megfélekedezék! Különben itt az öreg élezes tanár úr itten Mercurnak, a caduceatornak szerepét viselvén, amugy is jólható egyetértésben hullámzó fajfeleknek, főképp román testvéreinknek még a testvériséget illetően ezt is mondá: Plinius a tyrrheni és seyrusi kövek azon tulajdonát említi, mely-nél fogva azok, mi eev csomóban vannak, a víz színén usznak, ha pedig szétötrenek, lecsúsznak; Salamon ö felsége pedig azt mondja, hogy 3 szál kötél bajosan szakad el: e volt az erdélyi három nemzet valahai unioja. Már járuljon e 3 szálhoz a negyedik szála: vajlon nek közösen erősbülünk-e az által? Hogy tehát testvéri egyetértésünk tökéletes legyen, végzem sz. Péter apostol szavaival: „Az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek, az atyafiságot szeressétek.”

E szellem lengette át mindazon csattanós és nyílt lélekbeli röppent nyilatkozatokat, melyek továbbá és még hullámatosb lelkesedésnek voltak kifejezései, s melyek mind oda titított ki, hogy a testvérmemzetiségek s jelesen a románok már nem csak jogilag, hanem földirati fekvésünk és történelmünk utatitása szerint természetileg és született testvérei is a magyarnak!

De ki győzne itt eleget írni? már is tetemesen irtam, de írni éreztem indittatva magamat, részint a nyilvánosság felismerése végett, hogy lássa az, mily őszinte lélekkel osztja meg a magyar polgár a nemzet új aerája által támasztott örömeit testvéreivel; részint netalan majdani igazolásul arra, hogy nemzeti életünk leplezetlen alakjáról bármilyen felől támadható reakciónak rejtek-nyilai tompultak hulljanak alá mindenba. — Éljen a haza!

I. F. J.

KÜLFÖLD.

— A „P. L.”-nak írják: „Werther b. a porosz követ Bensttal ma azt közlendi, hogy kabinet-jének válasza azon bizalmas kérdésre: vajlon és mily modalitások közt mondana le Poroszország Luxemburg várának megszálló jogáról, két nap alatt meg fog érkezni. Ha a válasz kedvező lesz, akkor az osztrák kabinet, a többi semleges hatalmakkal egyetértőleg, mely egyetértés ezen esetre már biztosítva van, formális kiegyenlítési tervezetet fog Párisba és Berlinbe küldeni.”

FRANCZIAORSZÁG, Páris, A „Köln. Ztg.” írja: „Az „Etendard” ismétli, hogy az osztrák javaslat azt kívánja, adassék át Luxemburg Belgiumnak, Franciaország pedig nyerve Philippeville és Marienburg várakat és a Bouilloni grófságot. Poroszország addig nem válaszol, míg az 1839. szerződést aláírt hatalmak mind nem nyilatkoztak. Az államminiszteriumban beszéltek, hogy Orosz- és Angolország Berlinben pártolták Beust ur javaslatát. A már szintén megérkezett orosz javaslatról mondják, hogy szintén ajánlja a várnak kiűrését

Poroszország által, de nem akar tudni a nagyhercegségnek Franciaországba való kebelezésétől. Taufkirchen bécsi kúldetésének sikertelensége itteni politikai körökben nagy meglepéssel fogadták, s a francziák egész természetesen tartják, hogy az osztrák császár egy francia német hadjáratban a francziák részére áll. A „France” szerint a bajor követ első feladata volt Ausztria beleegyezését kinyerni a déli államok belépéséhez az északi német szövetségbe. Ennek szükségét azonban Beust báró nem bírta belátni s a tudósítással szemben nagyon tartózkodó állást foglalt el, de nem tagadta, hogy a lépés a prágai békekötés megszegése. Másodrendben Taufkirchen szövetséget keresett Ausztria és kis Németország között, mire Beust báró vonakodott részt venni egy oly kombinációban, melyből koalíció fogná magát kinőni.

Továbbá tudni vélik, hogy Varnbühler, Taufkirchen és Roggenbach urak berlini értekezletének eredménye az, hogy a dél-német államok kötelezték magukat rögtön 100,000 embert kiállítani, s másik 100,000 embert négy hét alatt a hadüzenet után.

A francia hadkészületi hírek közül a következők hitelesek: A hadügyminiszter körlevelében értesíté a hadosztályparancsnokokat, hogy miután a tartalékok már urban vannak a hadkiegészítési parancsokok felé, legyen gondjuk azok katonai kiképzetésére. A tisztok és altisztek április 30-ig okvetlen hadsapataiknál megjelenjenek. A lövésárások a legnagyobb mérvben szállítatnak kelet felé. A fővezérnek kijelölt Mac-Mahon tábornok Párisba érkezett, s a hadtestek parancsnokai is ki vannak szemelve. Különben valószínű, hogy a legközelebbi nyolcz nap alatt a válság kitörni nem fog.

A „France” elkeseredetten polemizál a „Correspondence de Berlin” ellen, melyet itt annál inkább hajlandók a porosz kormány felhivatalos lapjának tartani, minthogy ide minden kereszköztségnek, követségnek stb. ingyen jár. „Mit?” kiált fel a „France”, „Poroszország egyedüli elfogadható föltétele a status quo egyszerű fenntartása? Hogyan? azt jelentik ki, hogy ha a közvetítő hatalmak más megoldást terveztek volna, mint ezt, a porosz miniszterium azt el nem fogadhatná! De miért is kerdeztek meg ezen hatalmakat? Miért vetették az 1839-iki szerződéseket az ő vizsgálatuk alá? Ha ezen hatalmak a Poroszország által teremtett dolgok állapontjára támaszkodva, elismerik, hogy Luxemburg a német szövetségből kivált, teljes souverainitása élvezetbe lépett, teljesen önönmagától függ és tetszése szerint rendezheti sorsát, Poroszország most nem akar oly ítéletet számba venni, melyet szabad akaratából önmaga kívánt? Ez komédiázás volna, a nagyhatalmak pártatlan ítélőtenek csekélylése, mely az ő jogos érzékenységüket sérténé.”

Az „Opinion Nationale” már küszöbön látja a háborút. „Ezen háboruban, ha kiűrt, Franciaország újra a világ szabadságának küzdőre lesz, a győnye megvédője, a polgáriosság paizsa.

Franciaország dolgai rendben vannak, s diadalmasodni fog; és ezen igazolomban, mely lassanként elfogja a kedélyeket, igen könnyen fel lehet ismerni azon roppant lelkesedés előjeleit, azon harczzomjait, melytől az első ágyulövéskor a lelkek el fognak telni.

Igen, ezen Franciaország, melyet elpuhultnak, idegesnek, fény és jólét után sóvárgónak tartanak — meg fogják látni, mily nagylelkűleg fogja pazarlani vérét és pénzét, hogy azon elveket védelmezze, melyeknek a világon érvényt szerezni hivatás. Európa és a mi sorsunk forog fenn a küzdelemben. Ezt nem szabad elfelejteni.

Ha Franciaország le fog győzni, akkor a brutal erőszak fog diadalmasodni. Ha azonban Franciaország győzedelmeskedik, akkor az igazságosság, az egyensúly, és minden nemzet ünhatározási joga biztosítva van.”

Páris, április 27. A törvényhozótestület mai ülésében a Favre Gyula által Rouher irata végett tett interpelláció elvetetett. Ezen irat ezeket mondja: Európa békejének fenntartása végett kedvező alkudozások kezdettek meg, a melyek folytattnak is. Ezen körülmény a kormányra a legnagyobb tartózkodást szabja. — Sajnálja a miniszter, hogy — a közvélemény természetes igazgatósságával szemben — a vita elnapolását kénytelen javasolni. A kormány el van határozva, ezen fontos ügyet azonnal elővenni, mihelyest a körülmények megengedik.

NÉMETORSZÁG. Berlin, április 25. A „Nordd. Allg. Ztg.” írja: „Az országgyűlés megnyitását nem várhatni, hogy a kormány a politikai helyzetet illetőleg közléseket tegyen, mert az országgyűlés csak adhoc ülésszakra hivatott egybe és a kormány nem lesz azon helyzetben, hogy az északi-német alkotmány tárgyalásaihoz tul menjen.”

Továbbá írja: „A „Journal des Debats” közlései, hogy Anglia Berlinben lépéseket tett Poroszországnak Hollandia ellen intézett pressiója ellen, a közvélemény nyílt megcsalása; Poroszország soha nem fenyegette Hollandia önállását, a Berlin és Haage közti barátságos viszony egy pillanattal sem volt megzavarva.”

A luxemburgi kérdésben azt írja a „N. P. Ztg.”: „Franciaország belső állapotja háborút kíván; ennek kell lenni azon szelentyűnek, melyen át a felizagott szenvedélyeknek utat kell találniok. Ha Poroszország ma odahagyja Luxemburgot, mert

Franciaország akarja, holnap hasonló okból azon felszólítást várhatná, hogy vonuljon ki Mainzból. Németország védelmi rendszere Franciaország ellenében mint európai ügy 1814 és 1815-ben a szövetséges hatalmak által szabályoztatott, és az 1815-diki nov. 21-én kelt párisi jegyzőkönyvben „système essentiellement Européen”-nek nevezetett. Ezen rendszer nem függ az előbbi szövetségi alkotmány léteztől és annak mellőzésével nincsen az „egyszerűen felfüggesztve.” Poroszország tehát már Németország védelmi állásának érdekében sem üritheti ki Luxemburgot és a francia lapok azon hírei, hogy Poroszország a vár megszálló jogáról lemondott, minden alapelkülűk.

„Nevezetes, mondja a „Baierische Ztg.”, mily kitartással törekszik a francia sajtó a luxemburgi kérdést helyes álláspontjából kiforgatni. Így most azon panaszkodik, hogy a porosz király trónbeszéde ugyan a békéről szól, de nem arról, hogy készségesen hozza áldozatokat a béke fenntartásának. De ha már áldozathozatalról van szó, akkor az is fontolóra veendő, hogy a nemzet mindenestire kész áldozatokat hozni, ha azzal a békét biztosítja magának; de áldozatot hozni, mi által folytonos fenyegetést hoz a nyakára, az már mégis balgaság lenne. S így állnak a dolgok ez esetben; mert az tisztában áll, hogy Franciaország Luxemburggal nem ér be, mert ha egyszer ily fontos hadászati pont birtokában van, azt csak arra használná fel, hogy adandó alkalommal ismét a pisztolyt szegezze mellünknek, hogy a „béke érdekében” még nagyobb áldozatokat követeljen és akkor még rosszabbul állnánk, hogy ezt rólnak elhárítsuk, mint most.”

Az „A. A. Ztg.”-nak Párisból írják, hogy „a francia kormány Észak-Amerikában 200,000 db hátultöltő puskát vásárolt, melyeket de la Roncière tengernagy fog haza kísérni; akármin fogják e hirt hivatalosan tagadni — mond levelező, — mégis igaz marad az. Az „Indép. belge” szerint száz ágyú kúldetett Strassburgba, és számos ágyúnaszád van vasutakon elszállításra készen, de rendeltetésük helyét nem lehet kitudni. A nagy tengeri kikötőkből a katonai főnökök Párisba hívtak, utasításokat átvenni. Ugy hallani, hogy még a hadüzenet előtt kúldetni fog a keleti tengerre figyelő hajóraj; más felől meg az hallatszik, hogy Angol és Oroszország tiltakozólag nyilatkoztak volna az ellen, hogy háboru esete a balti vizekre a francia hajóhad betörjön.”

TÖRÖKORSZÁG. Konstantinápoly, ápr. 24. A hivatalos „Turquie” fel van hatalmazva, a párisi „Liberte” azon tudósításait, mintha Krétán és Epirusban a fölkelés még folyék, a leghatározottabban meghazudolni. Omer pasa a kandi felkelés utolsó romjait megsemmisítendő, ment oda.

Egy görög csapat, kétszáz görög katonával egyetemben, megtámadta Rentinát. A török csapatok visszavetették a támadókat és közülük 20-at leölték, kik közt két görög katona volt. A támadók visszavonultak a határ mögé, miután két helységet felgyújtottak. Szombatán az örmények egy színházi előadás alkalmával, Oroszország ellen tüntettek. Nubar pasa kúldetése majdnem teljesen sikertelt, még csak a cím iránt forognak fenn nehézségek. A francia követ, állítólag, Kandia átöngedését tanácsolja az egyiptomi alkirály részére, ki azt azután Görögországnak volna köteles átadni. A Török- és Görögország közti szakadásról szóló hírek alaptalanok. Omer pasa összpontosítja a csapatokat, hogy Sphakia ellen működjen.

É. AMERIKA. Az orosz Amerika megvásárlását április 1-jén az Egyesült-Államok senatusa elfogadta. Az Egyesült-Államok kormánya 7 millió dollárt ígért, a czár ezt keveselte, miután azonban Seward még egy fél millióval megtoldta az ígértet, megkötötték a szerződést, a melynek egyik s-ja szerint a terület átöngedésének főcélja Oroszország és az Egyesült-Államok barátságos viszonyának megszilárdítása.

KÜLÖNFÉLÉK

* Gróf Péchy erdélyi kir. biztos ő nagyméltósága jövetelét illetőleg most már két oldalról s a legheitebb forrásból veszünk Pestről az értesítést, hogy ő múltja május 4-én indul a királyság székvárosából rendeltetése helyére. Ő nagyméltósága ünnepléses fogadtatását illetőleg a monostor-utczában már állítják fel a diadalkaput.

Gorove miniszter ur, miután ellenjelölt nem jelentkezett, közfelkiáltással újból megválasztott pest-terézvárosi képviselőül. Választás után a polgárság, közte gyalog a miniszter is (míg az ö-lavas hintó turesen ment előtte), zeneszó és lobo-gokkal Deák Ferencz ablakai alá vonult, s a nagy férfunak hozott ovatio után szállására kísért a választottat. A csöndesen és példásan haladó menet végén kórikus mozzanatot képezett egy magános alak, hatalmas botjával a köveket verve s harsány hangon mormogva: „Azért is Vidacs éljen!”

* Gróf Mikó és Gorove miniszter urak újból megválasztása által már két nevezetes választópontra adott bizalmi szavazatot a magyar felelős miniszteriumnak. Pár nap múlva Kolozsmegye felsőkerülete lesz hivatra követni Pest és Kolozsvár szép példáját, s legkisebb kétség se forog fenn, hogy május 8-án Gyaluban Zeyk Károly államtitkár méltó lelkesedéssel újból fog választatni.

Mint értesülünk, Kolozsmegye felső-kerülete választói, daczára a munkaidőnek, nagy számmal készülnek megjelenni s résztvenni a választásban, s mi örömmel vesszük tudomásul, hogy Kolozsmegye felsőkerülete egyfelől a derék hazafi iránti elismerése és bizalmának méltó kifejezést adni, másfelől önmagát eképp megistáztatni kész. Magunk is ezen szép szellemű megéhez és kerülethez tartozván, s annak méltósága lelkünkön fektedvén, nyilván fel is szólítjuk minden igaz honfi- és választó társunkat, hogy teljesítse kötelességét, és semmi esetre otthon ne maradjon. Siesstünk felhasználni egy végre örömteljes alkalmat arra, hogy hazafias érzelmünknek egy bizalmi szavazattal derék képviselőnk és hazai kormányunk iránt ünnepléses kifejezést adhassunk!

Koronázási újabb hírek. A h. kir. főlovászmester gróf Szapáry Antal úr m. hó 25-én érkezett meg Bécsből; 26-án pedig a koronázási ünneplések rendezésével megbízott udvari személyzet érkezett meg Budára. Ő Felségét e hó elején várják Budára, hol május közepéig fogna időzni s ekkor fölranduland Bécsbe a birodalmi tanács megnyitására, minek megtörténtével ő Felsége ismét visszajönnek s a koronázásig Gődöllön maradnak. A koronázás június 1-je és 10-dike közt fogna megtörténni. A Lloyd épületnek homlokzat-diszítését s jobbról és balról a két diadalt gróf Szapáry úr fogja országos költségen csináltatni; miért is a város saját költségén az egyik diadalt a városháza és a kegyesrendűek épülete közt, a másodikat a váci utcának a Deák-utczába nyíló végén fogja felállítatni. A harmadik diadalt a legpompásabb lesz, attól van föltételezve, vajon ő Felségeik a vasuton vagy a gözhajón fognak-e leérkezni. A váci-utca, valamint a Dorottya-utca négy dísz csillár és négy keresztes fűzőr által lesznek ékítve. A Lloyd-épület egész első emeletét, vajamint a felállítandó állványokat is a társulat a h. lovászmester úr rendelkezésére bocsátotta, miáltal a királyné ő Felségét nagyobb hölgykorszor környezheti s a diplomatai karnak is szép hely jutand. A Lloyd-társulat ezen készségét a gróf úr azáltal vizsnoztta, hogy a társulatnak az általa a Ferencz-József-téren állítandó állványokon 200 jeggyel fog sziveskedni. A 9 lábnyi magas király-halom építéséhez már hozzáfogtak, s a gróf úr és a polgári hetes választmány által a helyszínen tartott újabb szemle folytán az ország minden vidékéről érkezendő fentebb említett lovasok nagyobb száma miatt a menet felállítási terve is annyiban meg lön változtatva, hogy az nem három, hanem négyoszlop alakban fog történni.

* Megjelent az „Évnyegyedi Szemle” című folyóirat első füzeté; a magyar társadalom, politika és közmívelődés köréből szerkesztve Gondra László, s kiadva Stolp Károly által Pesten. Igen választékos, érdekes és hasznos olvasmány. E válatot melegen ajánljuk a közönség figyelmébe; az egésznek előfizetési ára egy évre 2 ft.

— Hartleben és társai bizományaiban Pesten megjelent „Jankai József (a kortes) újabb költeményei és „Juliska” színmű” II. Ára 1 ft 20 kr. Kellemes olvasmány.

* Múlt hó 29-én este 8 és 9 óra között igen szép égitáncnak voltunk szemtanúi. Egy üstökös-höz hasonló fénygömb futott végig az égbolton keletről északra a legszebb kékes világot szórva szét. Nagysága a Venust legalább négyszer meghaladta, de csak azon pillanatban, midőn megindult, azaz: jobban mondva látkörünkbe esett; azután a távol-ság szerint apadtott és fénytelenedett. Nem mindennapi tűnet.

* Holnap a nemzeti színházban ismét a közönség elé lépik a nagyramenendő kicsi Salamon, a pesti conservatoriumban tanult jeles hegedűs, ki már a multkor, midőn egyik zeneköri hangversenyen játszott, jelét adta nagy tehetségének, szorgalmának. Ezuttal játszani fogja Beriot-nak egy igen nehéz concert darabját is, mely bizonyára nagy tetszésben részesülend. A nagy tehetségű kezdő művészt ajánljuk a közönség figyelmébe.

* Május hava élénken nyílt meg városunkban, minek a kedvező idő különös bűbajt kölcsönzött. A sétátérén a helybeli ev. ref. főtanodabeli zenebanda és énekkar működött, a nagy számú közönség lelkesedve hallgatta a kellemes darabokat. Különösen ki kell emelnünk a zenebandát, mely minden fellepte alkalmával újabb bizonyítékát adja a szorgalom és haladásnak, s jeles karmesterök Horváth Gyula buzgalommal párosult tehetségének.

— Társadalmi életünk kronikájában a jegyváltási rovat ismét egy érdekes adattal gazdagodott. A kereskedelmi téren szakképzettséggel bíró Bokros Adam ur a napokban jegyzé el Mosel Gizella kisasszonyt, kiknek frigyéhez szerencsét kívánunk.

— (Beküldetett.) A házasságok, eljegyzések napirenden vannak, mely haladásnak csak örülni lehet. A napokban lépett jegybe Minorics Fanni kisasszony, a hozzá minden tekintetben méltó Zilahy Bükkfalvi István urral. Szerencsét az új frigyhez!

— A ploesti „Deák Ferencz magyar olvasó kör” részéről, melynek egyik feladata a külföldön nyomorba esett magyarok segélyezése s felkarolása, t. Vincze Dániel ref. missioi lelkész, mint az egyet elnöke által nagypénteken és hus-

vét második napján, azon hatvanhat magyar testvéreink között, kik Bukarestből Ploesten át kísértettek Erdély határszéleig: elcsigázva a hosszú út s az éhség miatt, 136 kenyert, szalonát és turtót osztatott ki. — E kikísérés még most is folytonosan tart azon különbséggel, hogy most nem láncoztatnak össze, mint ez előtt egy hónappal, de lóhátas dorobanczoktól kísértetnek s az éhség miatt annyira elcsigázottnak, hogy majdnem összerogynak, legkevesebbet nem gondoskodnak ró-luk, hogy legalább utközben valami étellel ellát-nák. — Erről értesít a „Hon”-ban Semsei Dénes.

— Horváth János Hátszegvidéken, Nalacs-Vádon, virágvasárnapján meghalt, s eltemették kívánsága szerint M. Solymoson első neje, Zibai Julianna mellé. Mondjunk el sirja felett annyit, hogy ünnezetlenebb és buzgóbb hazafit nem hamar temetünk el. Kik őt nem ismerték, azoknak elég ennyi; a kik pedig ismerték, azok bővebb leírás nélkül is tudják, hogy kit vesztettünk benne; én csak tudatom, hogy Horváthot Vádon többé föl nem találják. Nem tehetem, hogy a néhaiak egy kedvenc „Giza” nevű macskája fájalmát meg ne említsen. Ezen macska a Horváth halála óta csütörtökig (mikor magam is Vádon volték) még nem evett, nem ivott volt; nyávo-gva járja szüntelen azon helyeket, hol Horváth járt szokott volt; onnan a a házba keredzik, keresi Horváthot az ágyban, s nem találván, megint kúnn folytatja a keresést. Nem érti a szegény állat, hogy pártfogóját az élők közt többé fel nem találhatja. Mondják, hogy a midőn Horváthné ez előtt 3 évvel meghalt volt, ezen macska egy egész hétig ismét nem evett, nem ivott, s ismét így kereste mindenütt elveszett gazda-asszonyát. Kutyáról, lóról olvastam és hallottam eleget, s tapasztaltam is ura elvesztésén fájalmát, de macskáról ez az első tapasztalásom. Levelező.

— Beküldetett szerkesztőségünkhez: „A közönségek rendezésére vonatkozó okmánytár”, mely magában foglalja az 1866. nov. 17-diki kir. leiratot, dec. 20-ki feliratot, a 67-es bizottság tanácsközmányait, s az 1867. febr. 17-ki k. leiratot; kiadta Heckenast G., ára 1 ft. Ugyancsak Heckenast kiadásában megjelent „Tompá Mihály legújabb költeményei.” Pest. 1867. ára 1 ft. 20 kr. A miniszterium arcképei életrajzokkal, 40 kr.

— A luczerna gyökeret, szappan gyökér helyett lehet használni, vagy is éppen úgy lehet azt ruhatisztításra fordítani, mint a szappangyökeret. A luczerna apróra vágalt gyökérét ugyanis félórát főzzük, az ekként szárazolt folyadékot még selyemkelmék mosására is lehet használni. Drága pénzen vesszük a juhmo-sáshoz a szappangyökeret s más Heksh és Kései-féle gyapjamos porokat, jó lesz tehát megkísér-teni, vajlon nem lehet-e a má már csaknem minden gazdaságban található luczerna gyökerét szintén oly jó sikerrel használni, s e becses növénynek még gyökeréből is hasznót huzni Mert ha jó sikerrel lesz alkalmazható, bizton számíthatunk arra is, hogy az mint gyapjamosó szer kivitelre is keresett lesz, miután a Quillaja kéreg használatára, minek a szappangyökér helyét kellene pótolni, napról napra elterjedtebb használatban részesül Németországban. G. L.

— A koronázási domb építése a pesti lánchozidőre már megkezdett, a mennyiben a kö-vezet fölszedett s a domb helye deszka kerítés-sel véttetett körül, nehogy e nagy közlekedési tér-ségen a munkások akadályoztassanak. — Hir sze-rint tervben van a pozsoni koronázási domb föld-jének lehozatala, mely domb minden megyének földjéből hordatott össze. De óhajtanád, hogy a po-zsoni koronázási domb történeti emlékül fennma-radjon; nem is járna sokkal nagyobb nehézségek-ke! — az orthodox szokáshoz képest — minden megyéből új földet hozatni.

— Az orsz. népiünep, mely a koroná-zás alkalmával a budai táborozón tartatik, külö-nös érdeket fog nyerni azáltal, hogy ezen népeso-portok mutatják majd be a nemzeti viseleteket s a magyarországi néptánczokat. Minden megye és na-gyobb városból egy-egy tánczospárt küldenek fel Pestre. Mily festői érdekes látvány lesz ez!

— A magyar kir. testőrség, hir sze-rint, egyelőre 32 tagból fog állani. Az arciére-gárda mintájára lesz szervezve. Egyenruhája ugyanaz lesz, minő a réginek volt.

— A honvédsírok. A pesti polgárság né-mely köreiben azon terv merült fel, hogy a budai ostrom évfordulóján, a budai honvéd-sírokat ünne-piyesen megkoszorúzzák. Ez nagyobb szá-ba menett történnék, s női kezek tűznék fel az elhullott jó vitézek egyszerű fakerszeteire a boros-tyán-koszorút.

— A porosz király Bécsben székélő nagy-követe b. Werther által Fehérmegyébe kebelezett Csabdi tiszta magyar községnek temploma és isko-lája fölépítésére, f. év április 15-én két magas át-irata kíséretében 500 fto o. értékben adományozott.

— A „Pesti Hírlap”-nak írják Rómából: Al-kalmam volt hallani Liszt maholnap teljesen kész koronázási miséjéből részleteket. Mindvégig magyar stílyben van írva s a legszebb, mi e nemben léte-zik és létezhetik. Egy magas állású bécsi egyéni-ség azt írta Lisztnek, hogy miséje iránt maga a Fel-ség érdeklődik, s így valószínűleg elő is adatik az Pesten.

— A kenyérmezei oszlopra **Torma Károly** főispán ivén*) Torma Károly 5 ft 72 kr, Betegh Kelemen, Betegh Ferenc, Torma István, Boér Károly 1—1 frt, Betegh Imre második elemi osztálybeli tanuló 18 krt, Torma Miklós első elemi oszt. tanuló 10 krt; összesen 10 frt o. é.

Közl: Miksa György.

Még egy felelet.

A „Korunk” 50-dik számának „nyiltevében” „A jótékony célú előadásokról” cím alatt B. ur egy új cikket közöl, melyben a műkedvelő gyanánt fellépett Zs. A. zeneképességét ismét bírálja, s a többiek közt egész kiméletlenül írja, hogy művészete még koránt sem áll ott, hogy vele bármily indokból közönség elé léphessen. Zs. A. képességét a zenében nem vitatva, bátran merem állítani, hogy az aránylag sokkal több, mint B. urnak a bírálatban és a társadalmi szabályok megtartásában való jártassága, miután elvitázhatatlan igazság, hogy köz-

*) Tisztelettel kérek a helybeli lapok t. szerkesztőitől ezen rovat alatt előforduló közlemények átvételére. Közlő.

ezelra fellépő műkedvelők bírálat alá nem jöhetnek. Irja továbbá, hogy miként mer a közönség előtt játszani, a mikor még a scálakat sem tudja és mással hangoltat. Mennyire ismeri Zs. A. a zene scálját, arról hallgatók, hanem hogy B. ur a társadalmi illem szabályának scálaja tanulását meg sem kezdte, állithatom azon okból, mivel férfi vagy ifjú léte ezen ügyben személyemmel meg nem elégedve, még a nőmet is érdekelnem tartozik. Kár, hogy a „Korunk” szerkesztője ily szakavatatlan recensent tart, s valójában jobb lenne, ha maga a „Korunk” ezen recensense is felhagyna a zene-bírálattal, mert e szakbani hivatottsága igazán nem áll ott, hogy vele „bármily indokból a közönség elé léphessen”, annyival kevésbé érezheti magát illetésnek egy oly nagy ítéletet kimondani, miszerint a kolozsvári zenekör primhegedűsei a bécsi philharmoniai koncertek second-hegedűseinek sem járnának meg. Minél többet vitatja e tárgyat, annál inkább bíráltja magát az emberek által; mert senki tettét nem helyeslehet, de sőt bálulják, hogy miként lehetett valaki oly gondatlan, s a társadalmi szabályokról megfeledkezett, hogy tollát ily okadatolhatlan gunyoló-

dással fitogtatja. S ha csakugyan ily eljárását B. ur jogosnak itéli, tessék nevét nyilvánosságra hozni, hogy ismerje meg Kolozsvár becses személyét annak, ki a társadalmi életbe új szabályokat akar felállítani, mit ha meg teszen B. ur, X. is saját nevével szolgálni fog.

A „Korunk” szerkesztője lapjának becsét nagyon csökkenteni fogja, ha ily recensenseket tart, kik elmefitogatásból oly gyöngédten iratokkal töltik be lapját, melyek a zeneművelődés fejlesztésére, s ezen egyet érdekeinek ápolására hatni nem fognak, sőt kétségtelenül arra káros visszahatást gyakorolnak. X.

UJ POSTA.

— Bécs, ápril 29. A mai „N. Fr. Pr.” szerint Poroszország szöbelileg elfogadta azon ausztriai követségét, melyben conferentia javaslatot, mindamellett Bismark fentartásokat tesz, azt hangsúlyozván, hogy a francia fegyverkezés folytatása aggályra ad okot.

— Berlin, ápril 27. Magán tudósítások sze-

rint a Rajna fölül nagy porosz haderő vonul. Neisse sileziai erőseget nagyban erősített. Nem biznak Ausztria semlegességében. A hangulat a lakosság és katonaság közt harcias, német nemzeti szellemű.

— Franciaország is folytatja roppant hadkésztületeit, roppant mennyiségű ágyú szállítatik Strassburgba. Olaszország állítólag 100,000 embert adna háboru esetére a francia mellé. A francia kormánya 750 millió frankot vesz fel kölcsön.

— Omer pasa, hogy a krétaiakat lefegyverezze, az újra felkelt sphakioták ellen indult.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Május 1-jén: 5% Metaliques 100 frt 58.—, 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 68.80. Kamat 59.50. 1860. Kölcsön 81.70. Bankrészvény 710.—. Hitelintézeti részvény 200 frt 164.60. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 131.80. Ezüst 180.—. Cs. királyi arany 6.21.

Április 27-kén: Földtehermentési kötvény Magyarországi 68.75. Erdélyi 62.—.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

NEUMAYER JÓZSEF

ezévi első

Május 15-kén Bécsből indulandó

Társas vonattja

a párisi világkiállításra

többféle változatban.

1. Egy a cs. k. Lotteria igazgatóság által engedélyezett sorsjegy megvétele által a párisi útra való egy jegy megnyerésére 2 frt 50 krért a II-ik, 1 frt 50 krért az III-ik helyre menet és jövet, és azon számok birtokosai, melyek ápril 17-én, a bécsi számolterian első Ruffa húzatnak, nyernek egy utazási jegyet Párisba, minden 90 száma egy nyerőnek kell esni, — a kik 10 sorsjegyet vesznek és azon felül, különös kedvezményben részesülnek.
2. Végleges előjegyzés által egy helyre a II-dik Cl. 140 frt o. é., 40 ft befizetéssel.
3. Végleges előjegyzés által egy helyre a III-ik Cl. 85 frt o. é., 25 ft befizetéssel. Mind három változatban szabad oda- és visszautazás, tiznap szállítás és élelmezés Párisban, szabad bemenet a kiállításra, és más egyéb látnivaló helyekre.
4. Végleges előjegyzés az oda- és visszautazásra élelmezés nélkül, szállással 100 frt o. é., 40 ft befizetéssel.
5. Egészén ingyen! Azon részvényesek, kik előjegyzés által helyet vesznek, egyszersmind ingyen kapnak egy sorsjegyet is, s ha ezen sorsjegy száma kihuzatik, befizetett pénzüket visszakapják, s így lehetőség van ingyen Párisba utazhatni.

Vidéki utasok ezeken felül még az osztrák vasutvonatok fővonalain előjegyzési bizonyítványok felmutatásánál 50% árelengedéshben részesülnek Bécsig és vissza. Sorsjegyek és utazási programok, e lap kiadó hivatalánál és az ezen sorsjegyek eladására megbízott ügynököknél kaphatók, valamint Bécsben a válalkozás irodájában, Stadt, Herrengasse Nr. 6.

Neumayer József, a társas utazás alakítója.

EISENHÄLTIGER CHINA-SYRUP

VON GRIMAULT & Co
APOTHEKER, PARIS

Chinát, ezen kitűnő hatású orvosszert, és a vasat, a vér egyik alkotórészét. Ennélfogva a legkitűnőbb párisi orvosok használják a fehérvér elmulasztására és hogy a fiatal leányoknál a kifejlődést elősegítse, s a létszervezetnek elvezetett alkatrészeit helyrehozza. Gyorsan elűz bizonyos elviselhetetlen gyomor fájdalmakat, melyek vérből vagy Leucorrhoe miatt állanak elő és melyeknek a nőnem oly gyakran ki van téve; szabályozza és könnyíti a havi tisztulást és nagy sikerrel használják, a sápadt, lymphaticus és scropulus gyermekeknek. Etvágyat gerjeszt, elősegíti az emésztést és hasznos különösen oly személyeknek, kiknél megfeszített munka miatt vérből, betegségek vagy sokáig tartó gyengeség áll be. Jó következzései soha sem késnek. (20) 2/5 (7—24)

Vastartalmu china-syrup ára: 2 frt o. é.

Főraktár Magyarban Pesten Török J. gyógyszer.
Erdélyben Kolozsvárt Wolff J. Engel J. és dr. Hintz G. gyógyszer.

(118) NB. Dacára annak hogy oly sokan törekedtek velem versenyezni, senkinek sem sikerült oly olcsó áron árulni a minőség jótállása mellett.

Az első és legnagyobb gyári rak-tára férfi- női és gyermek lábbeliknek

hol mérsékelt és szabott áron árulnak, van **Raffl Józsefnél** Bécsben,

Praterstrasse Nro. 15.

mely raktár jutányos és mérsékelt árak által anynyi év óta jó hírnek örvend, és ajánlja nagyszéri választékú mindennemű lábbeli cikkeit a legjobb minőségben jótállás mellett. Lábbelik megrendelésénél egy találól lábbeli, vagy pontos mérték beküldése kéri.

Női-lábbelik:

1 pár Fekete gypott atlasz-papucs	1 frt — kr.	1 pár Bőr-kötés-topán 2 frt 40 krtól	
„ „ Legfin. brünnel, vagy bárszony-topán	1 „ 80 kr.	„ „ Maini borjúbőr-topán	2 frt 60 kr.
„ „ Legfin. brünnel vagy bárszony-betéttel	2 „ 40 kr.	„ „ „ „ kettős-talpal	4 frt 80 kr.
„ „ Legfin. magas topánok, előltűz	2 „ 80 kr.	„ „ „ „ kettős-talpal	5 frt 10 kr.
„ „ Glace lackgombóval elastisch-betéttel	3 „ 60 kr.	„ „ „ „ kesztyű-bőr betéttel	4 frt 80 kr.
„ „ Prince imperial	4 „ 80 kr.	„ „ „ „ Vízhatlan juchten-topán	5 frt 20 kr.
„ „ Dianna-czipő	3 „ 80 kr.	„ „ „ „ kettős talpal	5 frt 20 kr.
„ „ detto saifforma	2 „ 80 kr.	„ „ „ „ Vízhatlan orosz-lack kettős talpal	5 ft 90 krtól
„ „ Princess Alice	3 „ 80 kr.	„ „ „ „ orosz-lack topánok, betéttel	6 frt — kr.
„ „ Legfin. bőrtopánok fűzővel	2 „ 20 kr.	„ „ „ „ kettős talpal	6 frt 30 kr.
„ „ „ „ betéttel	2 „ 60 kr.	„ „ „ „ zergebőr-topán, fájós lábúknak	ajánlható
„ „ magas bőrtopán előltűz	3 „ 80 kr.	„ „ „ „ borjúbőr-topán fájós lábúknak	4 frt 20 kr.
„ „ Váson-papucs, fűzővel	2 „ 70 kr.	„ „ „ „ Patent-fila	5 frt 80 kr.
„ „ Sőtörpán gypott, bőr és prémez	3 „ 50 kr.	„ „ „ „ Bőrbőr csizma erős kettős talpal	6 frt 50 kr.
„ „ A fennebbi faj, bőrral kerekken szegve, ráms	4 „ 50 kr.	„ „ „ „ Juchten-csizma kettős talpal	6 frt 80 kr.
„ „ magas sőtörpánok legfin.	4 frt 60-tól	„ „ „ „ Pappenheim féle hosszuszárú	15 ftrtől
„ „ Bál-czipő fehér, vagy fekete	5 „ 10 kr.	„ „ „ „ Utazó-csizma szőrbetéttel	8 ftrtől
„ „ Atlasz topán 2 frt 10 krtól	1 „ 20 kr.	„ „ „ „ Utazó-fila fűzővel, betéttel	9 frt — kr.
„ „ Atlasz-czipő	3 „ 50 kr.	„ „ „ „ Magyar csizma	6 frt 50 kr.
„ „ Papucsok 80 krtól legfin.	2 „ 10 kr.	„ „ „ „ Papucs 90 krtól	1 frt 80 kr.
„ „ Gummi-papucs 60 krtól legfin.	1 „ 80 kr.	„ „ „ „ Filz-papucs	1 frt 50 kr.
„ „ 1 frt gyermeknek	— „ 80 kr.	„ „ „ „ Gummi-topán 1 frt 10-től	1 frt 60 kr.
„ „ Topánok fűzővel, vagy gombbal 30 kral.	— „ 80 kr.	„ „ „ „ Mindenemű Patent-féle lábbelik	
„ „ rámsával 60 kral drágábbak.			

Mindenemű flu. leány és gyermek-lábbelik nagy választékban. Legjobb csizma-fényezés fontja 32 kr. csizma-lack 25—50 kr. Mindenemű igazítások és megrendelések felvállaltatnak. 1 pár talpális 1 frt 35 kr. fűző-féle 2 frt 20 kr. egész-fejle 3 frt 50 kr. Argyezékek, hol mindenemű lábbelik, fűzők, bőrk, és bronzárak, író-eszközök és sok más ezen bizományhoz tartozó cikkek jelleve vannak, — kívánatra ingyen és franco elküldetnek. A megrendelt árukat a pénz a posta megérkezéskor kériki átadni.

(374)

(12—12)

Hirdetés!

Féláron jótállás mellett valódi hamisítatlan vászonbőli és igazrűfös összes vásznak, lenzsebkendők, törülköző kendők és asztalneműk végkép eladatnak Bécsben város Tuchlauben Nro. 11.

vászon gyáraktárban.

1 tuczet fehér lenzsebkendő 2 frt, 2 frt 1/2 és 2 frt 80 kr.	legfinomabb.
1 „ „ igen finom rumburgi kendők 3 frt, 3 frt 60, 4 1/2 frt.	
1 „ „ len battiszt kendők 4 frt, 4 1/2, egész 6 frt.	
1 „ „ len zsebkendő, sávos 4 1/2, 5 frt, 7 frt.	
1 „ „ len damast kendők 6 frt, 7 frt, 8 frt.	
1 „ „ at személyre való len asztal törők 5 frt, 6 1/2, 6 frt.	
1 „ „ damast „ „ 7 1/2, 9 frt.	
1 „ „ tizenkét személyre való asztalterítők 8 1/2, 9 frt, 12 frt.	
1 „ „ atlas damast „ „ 15 frt, 20 frt.	legfinomabb.
1 „ „ atlas damast „ „ 15 frt, 20 frt.	
1 darab 30 rűfös dolgozatlan házivászon 8 frt, 9 1/2 frt.	
1 „ „ fehér czérna vászon 10, 12, 14 frt.	
1 „ „ „ „ színes rumburgi vászon 12 — 15 frt.	
1 „ „ 48 rűfös 1/2, széles szítes vászon 18 frt, 20 frt.	
1 „ „ 60 rűfös 1/2, széles finom szítes 22, 24, 28 frt.	
1 „ „ 60 rűfös kézzelölt szítes 28, 30, 35 frt fin.	
1 „ „ rumburgi battiszt szítes 80 frt helyett 40 frt.	
1 tuczet vászon-sávos asztalkendő csak 4, 4 1/2, 5 frt.	
1 „ „ finom damast asztalkendő csak 6, 7 frt.	
1 „ „ rumburgi ingek - 1 frt 50, 2 frt 30, 2 frt 60, 2 frt 80.	
1 „ „ finom rumburgi ingek 3 frt, 3 1/2, 4 1/2 frt legfinomabb.	
1 „ „ Kész vászon lábravaló 1 frt 20, 1 frt 50, 1 frt 80 kr., 2 frt.	
1 „ „ Új állású vászon női ingek 1 frt 80, 2 1/2, 3, 3 1/2 frt.	
1 „ „ Stikkolt női vászon ingek 3 1/2, 4 egész 4 1/2 frt legfinomabb.	
1 „ „ Férfi flanel ingek, vagy nadrágok legújtanosabbak minden színben 3 ft, 3 1/2, 4, 4 1/2.	

Ingek melyek nem találunk visszavételnek.
Megrendelések csekély felülfizetés mellett minden helyre pontosan küldetnek.

Czimezve: Louis Modern's Central-Depot in Wien,

Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Doktor

királyi porosz

NÖVENY-

KOCHI

kerületi-orvos

CZUKORKÁI

jónak ismertett — mint ez a legelismertebb véleményezések által igazolva van — a legalkalmasabb gazdag tartalmu növény- és gyök-nevedekből készítettve, egy időszerű mint mulékony köhögéseknél, náthánál, rekedtségeknél, nyálkánál, mellszorulásnál és minden katarrhalis bajoknál, a midőn is ezen esetekben enyhítőleg, nedvesítőleg és különösen jótékonyan hat a megromlott lélekző szervekre, gumóira behat, a lélekzést könnyíti, és szelid s erősből hatásánál fogva, a lelt pedett nyálkás hárttyakat erősíti.

Tévedések elkerülése végett szigorúan kell figyelni arra, hogy a — Koch-féle jegezes növény-czukorkák — csak hosszukás skatulyákban felül nyomott rag-jeggyel ellátva 70 kr. és 35 krtól Kolozsvártt egyedül és valódiilag csak **WOLFF JÁNOS** és **Engel József** gyógyszerészeknél kapható, valamint:

Beszterczén: Kelp Ferenc; és Dietrich & Fleischer. Brassóban: Stenner F.; és Jekelius Ferdinand gyógyszerészek. Dévén: Bosniák A. Dézen: Krémer Samu. Nagy-Enyeden: Horváth Ferenc. Erzsébetvárosban: Schmidt A.; Károlyfehérvárrt: Ruzs János és Matherny Emil gyógyszer.; Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács. Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Breckner Károly és Vándory & Brandach. Segesvárrt: Misselbacher J. B. és fia. Sz.-Ujvárrt: Placintár és fia gyógyszer. Szász-Régenben: Wachner Traugott. Szászvárrt: Weissörtel Ad. G.; Szabonben: Zöhrer J. F.; Séd-kely-Keresztúron: Binder Márton. Sepsi-Szentgyörgyön: Vitélyos Béla. Sz.-Udvárhelyt: Kauntz J. A. gyógyszer. Szeredában: Gotszy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác. Tasnádon: Szongott Jakab. Tordán: Velits G. és Wolff G.; Zalathán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvártt. kapható:

1848-i magyar ministerium arcképesarnoka
1 frt 50 kr.

AZ UJ MAGYAR MINISZTERIUM

BARABÁS rajza szerint nagy felívben ára 2 frt. — kr.
MARASZTONI rajza szerint 2 „ — „

Fametszvény 30 krtól 50 krig.
Postán küldve, csomagolási díj 20 krral több.
Fényképezve 30 krtól 5 frtig.

Erdélyi katolikus hitszónok

vagy is egyházi beszédek gyűjteménye. Szerkeszti és kiadja Veszely Károly I. és II. kötet. Néhai Szabó János, apát, károlyfejérvári kanonok, királyi tanácsos és az erdélyi főkományszeknél, az iskolai és alapítványi ügyek előadójának Ünnepi Homilii I. kötet 2 frt 20 kr.

II. kötet 1 frt.

EGY FALAT KENYÉR TÖRTÉNETE.

Levelek az ember életéről.
Mindkét nembeli növendékek számára **Maoc J.** nyomán dolgozta **Szász Domokos.** Ára füve 1 frt.

Népszerű méhészkönyv.

Készítette **Kiss János.** Ára 1 frt 40 kr.
Koronás szőlőművelés.

Irta **Báthi Gábor,** fintaházi földbirtokos. 11 kömetsetű ábrával.
Ára 30 kr.

(157)

(1—3)

Egy tanulmányait Magyar-Óvárt végzett, elméletileg és gyakorlatilag kimivelt, a hazai nyelvekben jártas fiatal férfiú valamely **nagyobb jószág**on **gazdatiszti** minőségben alkalmazást keres.

Bővebben tudakozódhatni **I. K.** betű alatt Nagy-Szebenbe intézendő levél útján.

(114)

(7—12)

Hótel

„WANDL“

Bécs.

Stadt Petersplatz Nr. 12.

Első rangú hótel kedvező központi helyen a legkényelmesebb berendezéssel. 200 szobát foglal magában, miért is szüntelen jó szállásra lehet számítani. Kértemek a Bécsbe érkezők, hogy a bérkocsiook által ne engedjék magokat más szállodába vitetni holmi ürügy alatt, p. o. hogy a „Wandl“ szálloda már tele van; mert Bécsben a bérkocsiook a t. ez. utasokkal formászerint kereskedést üznek és őket csak azon szállodákba viszik hol a legtöbb borravalót kapják, míg a fenn nevezett szálloda az oda hajtó kocsiooknak jó elvből indulva ki semmi borra-valót nem ad.

Szoba ár 60 krtól 4 frtig napjára. Nagy szállások salonnal hasonlóság mérsékelt áron.

(151)

(2—3)

A korondi fürdő idényre a szállások az eddigi feltételek alatt megrendelhetők **junius 1-sőig Marosvásárhelytől Dózsa Miklós**nál, azontul Deák Mihály tisztartónál Korondon. Utolsó posta Korond.

(139)

(9—10)

Haszonbér.

Radnóthon a gróf Bethlen Camilló ur tulajdonában levő négy országos vásár (július, november, január és április) vámalási joga és a vásártéri korcsomároltatási jog egy évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni e tárgyban szóval, vagy bérmentesített levélben radnóthi gazdatiszt Maros Ferenczcel.

(152)

(2—3)

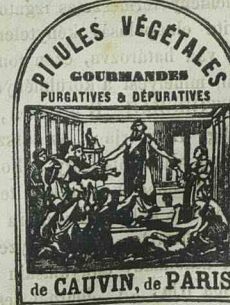
Alólt bator vagyok a n. érd. közönséggel tudatni, miszerint mindennemű **könyvkötő munkákat** egyszerű, vagy diszkrétében elkészítek, nem különben: vidékről bármintemű szakomba vágó munkákat elvállalok, a lehető legújtanosabb ár mellett.

Lakásom szappanyutca 339 sz. alatt.
Ifjabb **TILCS JÁNOS** könyvkötő.

(19)

(7—36)

Növényi- czukros- hasbajtó és vértisztító pilulák.

Ezen kitűnő gyógyszer egyszerű és olcsó, a legbiztosabb szer a legmakacsabb hasztorulás, epe- és gyomorbojok, májbetegségek, aranyér, bőrszény, csúsz, mirigy, havi tisztulási bajok, és mindazon betegségek ellen, melyek a vér megcsipődése és megromlott nedvekből származnak. — Ezen pilulákat a leghíresebb orvosok is rendelik. — Egy skatulya 60 pilulával 1 frt 75 kr. — Fél-skatulya 30 pilulával 1 frt.

Kapható Kolozsvártt: **WOLFF J.** és **ENGEL J.** gyógyszerészeknél.
Posten: **Török** gyógyszerésznél.
Párisban: **J. P. Cauvin**él, Boulevard Sebastopol Nr. 55.